

Erihoolekanne

Sotsiaalkindlustusameti korraldusel pakutakse täisealistele psüühilise erivajadusega inimestele erihoolekandeteenuseid, mida saab kasutada nii kodus kui ka teenuseosutaja juures elades.

Toetavaid teenuseid pakutakse peamiselt inimese kodus ning päeva- ja töökeskuses. Kogukonnas elamise teenus on majutusega teenus, kus tegevusjuhendaja on kohal ainult päevasel ajal. Ööpäevaringseid teenuseid pakutakse koos toitlustamise ja majutusega teenuseosutaja ruumides ööpäev läbi. Nii kodus elavatele kui ka ööpäevaringset erihoolekannet vajavatele autismispektrihäire ja äärmuslikult kahjustava käitumisega inimestele on eraldi teenused koos tegevusjuhendajaga, kes on läbinud asjakohase väljaõppe.

Selleks et rahastada kõiki erihoolekandeteenuseid kooskõlas teenuse tegeliku hinnaga, vajab sotsiaalkindlustusamet juurde vähemalt 68 miljonit eurot. 2024. aastaks eraldas riik lisaks 6,1 miljonit eurot ning eelarveks kujunes 56 miljonit eurot. Aasta jooksul tasusime teenuseosutajatele 51,5 miljonit eurot.

Eelarve jääk tekkis peamiselt seetõttu, et Euroopa regionaalarengu fondi kaasrahastatud teenuskohtadel ei ole teenuse osutamist eri põhjustel – näiteks ehitustööde või lubade hankimise tõttu – veel alustatud. Probleeme on ka juba valminud teenuskohtade täitmisega: teenuseosutajad on määranud nii suure omaosaluse, et paljud inimesed ei suuda seda tasuda. Samuti ei ole võimalik hoida kõiki ülejäänud erihoolekande teenuskohti pidevalt täidetuna, sest näiteks klientide vajaduste muutumise ja abivajaduse lõppemise tõttu muutub ka kasutajate arv.

Statistika

- ✓ Erihoolekandeteenuseid kasutas 6661 inimest ehk ligi 200 võrra rohkem kui eelmisel aastal. Aasta lõpus oli täidetud 7699 teenuskohta (üks inimene võib samal ajal saada mitut teenust).
- ✓ 2024. aasta lõpu seisuga sai toetavaid teenuseid 4793 inimest, kogukonnas elamise teenust 672 inimest, ööpäevaringseid teenuseid 2158 inimest, kohtumäärusega teenust 87 inimest ning autismispektrihäire ja äärmuslikult kahjustava käitumisega inimestele mõeldud teenuseid 28 inimest.
- ✓ Aasta jooksul kasutas 22% erihoolekandeteenuste saajatest – 1462 inimest – ka sotsiaalse rehabilitatsiooni teenust.
- ✓ Erihoolekannet osutas 152 teenuseosutajat. Suurim neist on AS Hoolekandeteenused, kellel on üle Eesti 69 kogukonnas elamise ja ööpäevaringset erihoolekandekodu.

Huvitav fakt

- ✦ Euroopa Sotsiaalfond rahastab isikukeskse erihoolekandeteenuse mudeli katsetamist, mille käigus pakkusime abi 800 inimesele 33 omavalitsuses.

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 24.04.2025